

หัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้บริหารงานระดับต้นที่รับผิดชอบการบริหารงานในระดับหอผู้ป่วย และมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพการบริการพยาบาล การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร ประชากรคือหัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 23 คนและพยาบาลประจำการจำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้ค่าความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.98 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยการทดสอบซ้ำ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการเท่ากับ 1.00 และ 0.70 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดกำแพงเพชรโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทผู้ให้คำปรึกษา บทบาทผู้พิทักษ์สิทธิผู้ป่วย บทบาทผู้บริหารจัดการ บทบาทผู้ประสานงาน บทบาทผู้ให้การดูแลผู้ป่วย บทบาทผู้นำและบทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับสูง สำหรับบทบาทผู้ให้ความรู้ในระดับปานกลางและบทบาทผู้วิจัย อยู่ในระดับต่ำ

2. การปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดกำแพงเพชรโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทผู้พิทักษ์สิทธิผู้ป่วย บทบาทผู้บริหารจัดการ บทบาทผู้นำ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา บทบาทผู้ประสานงาน บทบาทผู้ให้การดูแลผู้ป่วยและบทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับสูง ส่วนบทบาทผู้วิจัยและบทบาทผู้ให้ความรู้ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร พบว่ามีความแตกต่างกันโดยการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยรวมสูงกว่าการรับรู้ของพยาบาลประจำการ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีการรับรู้สูงกว่าพยาบาลประจำการทุกด้าน ยกเว้นบทบาทผู้นำและบทบาทผู้วิจัยที่พยาบาลประจำการมีการรับรู้สูงกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วย

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้ในการพัฒนาการแสดงบทบาทของหัวหน้าหอผู้ป่วยด้าน บทบาทผู้วิจัยและบทบาทผู้ให้ความรู้ให้มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น

Head nurses are the first line managers responsible for the management of patient care units and important people in quality care providing. The purposes of this study were to examine and compare the level of practices of the head nurse role as perceived by head nurses and staff nurses of community hospital Kamphaengphet Province. The population included 23 head nurses and 158 staff nurses working at community hospital Kamphaengphet Province. The instrument was a questionnaire developed by investigator and collected practices of the head nurse role from literature review. The content validity of this instrument was 0.98. The reliability was 1.00 for the head nurses, and was 0.70 for the staff nurses. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results revealed that

1. The overall score of practices of the head nurse role as perceived by head nurses was at a high level. When considered each role : counselor, advocator, manager, co-ordinator, care provider, leader and change agent were at high level. However, the educator was at a moderate level and the researcher was at a low level.
2. Staff nurses perceived that head nurses practice their role at a high level. When considered each role : advocator, manager, leader, counselor, co-ordinator, care provider and change agent were at high level. However, the educator and researcher were at moderate level.
3. The mean scores of practices of the head nurse role perceived by head nurse was higher than those perceived by staff nurse for each role except leader and researcher role.

The results of this study will be useful for nurse administrator for developing advance head nurse role especially educator and researcher role.